

Torenvalken *Falco tinnunculus* met de hand grootgebracht

Wim Meijer

Eind juni werd ik door mijn vrouw op mijn werk gebeld met de mededeling dat er een dode Torenvalk was gevonden bij kast nummer 24. Verdronken in een badkuip die werd gebruikt als drinkbak voor paarden... Na mijn werk ben ik er gelijk naartoe gegaan. De eigenaar verklaarde dat het om een volwassen vogel ging. Het bleek een vrouwtje te zijn. Hij had de vogel 's morgens vroeg al gevonden toen hij de badkuip wilde bijvullen. Ik had de man al eerder gewaarschuwd en gezegd dat hij een stuk hout van populier of wilg in de badkuip moest gooien. De paarden hebben daar geen last van en vogels kunnen eruit klauteren als ze erin vallen.

Ik ging direct de torenvalkenkast controleren. Er lagen wel zes muizen in, vermoedelijk gebracht door het mannetje. De jongen waren ongeveer 12 dagen oud en konden nog niet zelf de prooi verscheuren. De eigenaar was toch wel ongerust hoe het nu verder moest met die vijf jongen. Eerst hebben we het een dag aangezien in de hoop dat het mannetje toch de jongen zou voeren. Maar dat bleek valse hoop. De andere dag bleek dat hij wel meer prooien had aangesleept, maar er was niets van gegeten. De jongen waren erg onrustig, de kroppen waren leeg. Wat nu te doen. Ik kon het niet over mijn hart krijgen om de jongen dood te laten gaan in de kast. Ik besloot om te kijken of er nog plek was bij een andere kast met minder dan vijf jongen, en waar het leeftijdsverschil met het ongelukkige vijftal klein was. Dat verhaal ging niet op; de kasten met minder dan vijf jongen hadden allemaal jongen die stukken ouder of jonger waren. Toen besloot ik maar om ze mee naar huis te nemen en zelf groot te brengen. Dat was heel spannend, want ik had geen ervaring in het opvoeden van jonge Torenvalken. Met het weekend voor de deur had ik genoeg tijd om er alle aandacht aan te besteden. Op het eerste gezicht leek dat op een mislukking uit te lopen. Ik dacht ze op te voeden met gehakt en een groot pincet. Maar daar traptten de jongen niet in, want ze hingen binnen de kortste keren aan mijn hand te bungelen; dan zijn die klauwen toch wel scherp! Ik kreeg een beter idee. Ik had in huis een opgezette Torenvalk staan. Daar haalde ik de kop af. Door de pincet met voer door de hals en snavel te duwen ging ik het nog een keer proberen. En jawel. Na enig aarzelen haptten ze toe, op eentje na die vel over been was; die sloeg z'n klauwen diep in de kop om niet meer los te laten. Maar de aanhouder wint. Uiteindelijk aten ze dat het een lieve lust was; 250 gram gehakt was binnen tien minuten op. De zaterdag en zondag waren geen probleem; twee keer per dag kregen ze te eten. Ik zei tegen mijn vrouw: 'dat gaat goed, maar hoe doen we het morgen'. Ik moet vroeg op voor mijn werk, dus kan er niet gevoerd worden. Uiteindelijk heb ik mijn vrouw overgehaald om ze te voeren, en met succes. Maandag heb ik op een

goede plek een kast aan de schuur gehangen, zodat we ze zonder kop konden voeren. In de loop van de volgende dagen varieerden we het menu met soepvlees en ze groeiden als kool. Zelfs de burens kwamen een kilo gehakt brengen voor de Torenavalken. Het nestdons verloren ze al spoedig. Ze groeiden met de dag. Het voedsel pasten we aan door ze eendagskuikens te geven die tevoren waren opengesneden. Na nog eens drie dagen gooiden we hele kuikens in de kast. Het werd tijd om de jongen te ringen, ook al was ik bang dat de jongen zouden blijven hangen omdat ze van ons afhankelijk waren voor hun voedsel. Een week na het ringen waren de eerste uitgevlogen, een lust voor het oog. Ik ben toen gaan minderen met het geven van kuikens, in de hoop dat ze zelf voedsel zouden gaan zoeken. Achter het huis hebben we een weiland en een klein natuurterreintje, niet van onszelf maar wel fijn om de vrijheid te proeven en al spelenderwijs de jachttechniek te leren. Het was mooi om te zien hoe ze hun voedsel afschermden van de andere jongen. Er was zelfs een jong dat het kuiken al vliegend uit mijn hand haalde. Door minder voedsel te geven werden ze toch schuw, een goed teken dus. Ze lieten zich tot eind oktober af en toe zien. Sindsdien heb ik niets meer van ze vernomen. Ik ga er vanuit dat het experiment geslaagd was en hoop dat ze zelf aan de voortplanting zullen deelnemen.

Foto. De jonge Torenavalken in hun nieuwe onderkomen aan de schuur (Wim Meijer). *Nestling Kestrels in their new home, after the female had drowned. These nestlings were first hand-fed, then fed with day-old chickens until after fledging.*

Ik heb er zelf ook veel van geleerd. Dat helpt me bij het verdere roofvogelwerk op ons eiland Goeree-Overflakkee. En met een werkgroep van één man kost het behoorlijk wat moeite alles voor elkaar te krijgen. Het afgelopen jaar behaalde ik met 94 geringde nestjongen een mooi resultaat, geen klagen dus. Ik doe het werk met veel liefde en werk tevens aan het behoud van onze roofvogels op ons eiland.

Adres: roofvogels@hetnet.nl